

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Habětínková Zuzana.

Dostupné ze Školského portálu Karlovarského kraje www.kvskoly.cz, materiál vznikl v rámci projektu Gymnázia Cheb s názvem Rozvoj školského portálu Karlovarského kraje

1 12-13:09

DERIVÁTY KARBOXYLOVÝCH KYSELIN

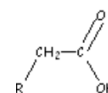
IV 15-8:10

1) Substituční deriváty

vznikají substitucí atomu vodíku v uhlíkatém řetězci
karboxylová skupina zůstává nezměněna
uhlíkatý řetězec obsahuje další funkční skupinu

2) Funkční deriváty

vznikají substitucí ve funkční skupině
karboxylová skupina se mění

karboxylová kyselina

substituční derivát

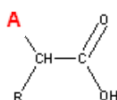

funkční derivát

IV 15-7:49

IV 15-8:13

SUBSTITUČNÍ DERIVÁTY

A může být :

-X (halogen) halogenkyseliny $\text{R}-\text{CH}-\text{COOH}$
X

-OH hydroxykyseliny $\text{R}-\text{CH}-\text{COOH}$
OH

-NH₂ aminokyseliny $\text{R}-\text{CH}-\text{COOH}$
NH₂

=O oxokyseliny $\text{R}-\text{C}-\text{COOH}$
O

IV 15-9:01

FUNKČNÍ DERIVÁTY

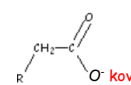

B může být :

-X (halogen) acylhalogenidy $\text{R}-\text{CH}-\text{COX}$
-OR' estery $\text{R}-\text{CH}-\text{COOR}'$
-NH₂ amidy $\text{R}-\text{CH}-\text{CONH}_2$
-OCOR anhydridy $\text{R}-\text{CH}-\text{CO}-\text{O}-\text{CO}-\text{R}$

Další funkční deriváty :

solí $\text{R}-\text{COOM}$
M je kationt kovu

nitrily $\text{R}-\text{C}\equiv\text{N}$

IV 15-9:21